

TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

1. kötet

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 1

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

**TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK**

Nemzetközi földrajzi konferencia
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

1. kötet

„RIK-U” Kft.

Ungvár

2020

УДК (ЕТО): 911.3(4-11)(4-191.2)
T– 32

A kétkötetes kiadvány a Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán 2020. március 26–27-re tervezett, de a koronavírus-járvány miatt bevezetett karantén következtében elhalasztott *Társadalomföldrajzi folyamatok Kelet-Közép-Európában: problémák, tendenciák, irányzatok* című nemzetközi földrajzi konferenciára beküldött előadások anyagát tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlege és Földtudományi és Turizmus Tanszéke közreműködésével.

Szerkesztőbizottság: *Berghauer Sándor, Dávid Lóránt Dénes, Dnyisztrjanszkij Miroszlav, Fodor Gyula, Gergely Livia, Gönczy Sándor, Izsák Tibor, Mocá Andrij, Molnár D. István, Molnár József, Nagy Tibor, Oláh Natália, Papp Géza, Sass Enikő, Sesuka Halina, Tóth Attila, Vince Tímea, Virván Olga*

Műszaki szerkesztés: *Dobos Sándor*

Tördelés: *Dobos Sándor, Orbán Melinda, Tótin Viktória*

Korrektúra: *Kordonec Oleksandr, Pusztai-Tárczy Beatrix, Sin Edina, Vrabely Tamás*

Borítóterv: *Molnár D. István*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felelnek: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A kötetben található tanulmányokat
a nemzetközi földrajzi konferencia Tudományos Tanácsa lektorálta.

A közölt tanulmányok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A kiadvány tartalmát az „Unicheck”
online plágium-ellenőrző program segítségével ellenőriztük.

**A konferenciát és a kiadvány megjelenését
Magyarország kormánya, továbbá a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatta:**

Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.
88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7868-12-4
ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© A szerzők, 2020
© A szerkesztőbizottság, 2020
© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2020

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

ТОВ «РІК-У»

Ужгород

2020

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)
Т– 32

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції *Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями*, яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

Підготовлено Видавничим відділом спільно з кафедрою географії та туризму Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

Редакційна колегія: *Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування: *Олександр Добош*

Верстка: *Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош*

Коректура: *Беатрікс Пустой-Гарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врбель*

Обкладинка: *Стефан Молнар Д.*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ*

Відповідальні за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

Матеріали видання рецензовані Науковою радою міжнародної наукової географічної конференції.

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Матеріали збірника були перевірені на наявність збігів і запозичень сервісом «Unicheck».

Проведення конференції та друк видання здійснено за підтримки уряду Угорщини й Інституту національних стратегічних досліджень:

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»
вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua
Генеральний директор: Євген Станішевський

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)

© Автори, 2020

© Редакційна колегія, 2020

© Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, 2020

FERENC RÁKÓCZI II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN
COLLEGE OF HIGHER EDUCATION

**HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,
TENDENCIES AND TRENDS**

International Geographical Conference
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 1

“RIK-U” LLC
Uzhhorod
2020

УДК (UDC): 911.3(4-11)(4-191.2)
T– 32

The two-volume publication contains the speeches submitted for the international geographical conference under the title *Human geographical processes in East Central Europe: problems, tendencies and trends* that was to be held in Berehove, at Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education on 26–27 March 2020, but was postponed due to the quarantine preventive measures introduced as a result of coronavirus epidemic.

Prepared at the Publishing Department of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education in cooperation with the Department of Geography and Tourism

Editorial Board: *Sándor Berghauer, Lóránt Dénes Dávid, Myroslav Dnistrians'kiy, Gyula Fodor, Livia Gergely, Sándor Gönczy, Tibor Izsák, Andriy Motsa, István Molnár D., József Molnár, Tibor Nagy, Natália Oláh, Géza Papp, Enikő Sass, Halyna Shchuka, Attila Tóth, Tímea Vince, Olga Virván*

Technical editing: *Sándor Dobos*

Page proof: *Melinda Orbán, Sándor Dobos, Viktória Tótin*

Proof-reading: *Beatrix Pustai-Tárczy, Edina Sin, Oleksandr Kordonec, Tamás Vrabely*

Cover design: *István Molnár D.*

Universal Decimal Classification (UDC): *Apáczai Csere János Library of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

The research papers of the volume were proofread by the Scientific Council of the international geographical conference.

Authors are responsible for the content of the research papers.

The content of the research papers was checked by Unicheck Plagiarism Checker Service and Plugin.

**The conference and the publication of the research papers
sponsored by the government of Hungary and the Research Institute for National Strategy:**

Publishing and printing: "RIK-U" LLC
Gagarin Street 36, 88 000 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: print@rik.com.ua
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© Authors, 2020

© Editorial Board, 2020

© Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2020

TARTALOM / ЗМІСТ / CONTENT

1. KÖTET / TOM 1 / VOLUME 1

ELŐSZÓ	23
ПЕРЕДМОВА.....	24
PREFACE	25
ПЕРЕДМОВА.....	26
ELŐSZÓ	27
PREFACE	28
<i>Plenáris előadások / Пленарні доповіді / Plenary Presentations .....</i>	<i>29</i>
Маруняк Є. О.: РЕГІОНАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПОШУК БАЛАНСУ	31
Мезенцев К. – Провотар Н.: НЕОДНОЗНАЧНІ ПРИМІСЬКІ ПРОСТОРИ: РОЗШИРЕННЯ ЧИ ЗВУЖЕННЯ ПОВСЯКДЕННИХ ПРАКТИК?	41
Руденко Л. Г. – Дронова О. Л.: ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ І ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЇ	47
<i>Népesség- és társadalomföldrajz / Географія населення та соціальна географія / Population and Social Geography .....</i>	<i>53</i>
Bagdi, Róbert: ETHNIC MINORITIES AND THEIR LANGUAGE IN HUNGARIAN COUNTY SEATS – THE CENSUS OF 2011	55
Berki, Márton – Sivadó, Brigitta: SECULARIZATION OR A RELIGIOUS REVIVAL? – RELIGIOSITY IN DUNAÚJVÁROS AND KAZINCBARCIKA DURING AND AFTER SOCIALISM.....	65
Dancs György: DEMOGRÁFIAI HELYZETKÉP ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGON AZ 1831-ES KOLERA-JÁRVÁNY IDEJÉN.....	73

<i>Дністрянський М. С.:</i> ОСНОВНІ ЕТАПИ ЗАСЕЛЕННЯ ГИРСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	83
<i>Dusek Tamás:</i> AZ OKOSVÁROSOK KOMPLEX MUTATÓSZÁMAINAK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI.....	91
<i>Egri Zoltán – Uzzoli Annamária:</i> AZ EGÉSZSÉGEGYENLŐTLENSÉGEK NÉHÁNY ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI EGYENLŐTLENSÉGEKKEL MAGYARORSZÁGON.....	99
<i>Fabula, Szabolcs – Ilcsikné Makra, Zsófia – Pál, Viktor – Lados, Gábor – Boros, Lajos:</i> MIGRATION INTENTIONS AND MOTIVES OF HEALTH WORKERS AND MEDICAL STUDENTS – A COUNTRY CASE STUDY FROM HUNGARY	107
<i>Гукалова І. В.:</i> ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ ОСМИСЛЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ	115
<i>Гаврилюк О.:</i> СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ У РАДЯНСЬКОМУ РОЗПОДІЛІ ЖИТЛА – ВІД СТАЛІНІЗМУ ДО РОЗВИНЕНОГО СОЦІАЛІЗМУ. РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛЬОВОЇ РОБОТИ У МІСТІ ДНІПРО [ЕКС ДНІПРОПЕТРОВСЬК], УКРАЇНА	123
<i>Лейберюк О. М.:</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОСТОРОВИХ БАЗ ДАНИХ ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАСЕЛЕННЯ.....	133
<i>Molnár D. István:</i> A KÖZIGAZGATÁSI TÉRFELOSZTÁS VÁLTOZÁSAI KÁRPÁTALJÁN UKRAJNA FÜGGETLENNÉ VÁLÁSÁT KÖVETŐEN.....	139
<i>Molnár József:</i> MÓDSZEREK A NÉPESSÉG ELHELYEZKEDÉSE, ILLETVE A NÉPSŰRŰSÉG TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSÁRA – KÁRPÁTALJA PÉLDÁJÁN.....	147
<i>Obádovics Csilla:</i> NÉPESEDÉSI FOLYAMATOK KÜLÖNBSEGEI A KÁRPÁT-MEDENCE NÉHÁNY ORSZÁGÁBAN	157
<i>Patkós Csaba – Tóth Antal:</i> MAGYAR FIATALOK MIGRÁCIÓJA EMPIRIKUS KUTATÁSOK TÜKRÉBEN	167

Підгрушній Г. П. – Сікорська Л. Б.: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТ УКРАЇНИ	177
Поливач К. А.: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО КАРКАСУ УКРАЇНИ	185
Пугач С. О. – Мезенцев К. В.: ПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	193
Rigóczy Csaba: A VÁROSI OTTHON-ATTITÚD VIZSGÁLATA	201
Siskáné Szilasi Beáta – Halász Levente: A KELET- ÉS KÖZÉP-EURÓPAI GAZDASÁGI ALAPÚ KIVÁNDORLÁS MINT ÉLETSTRATÉGIA – A SZUBJEKTÍV JÓL-LÉT SZINTJEI KÜLFÖLDÖN.....	211
Tolnai Gábor: KELET-KÖZÉP-EURÓPAI FŐVÁROSOK VÍZPARTI MEGÚJULÁSA BUDAPEST, BELGRÁD ÉS KIJEV PÉLDÁJÁN	221
Tuza Benedek: BELSŐ-ERZSÉBETVÁROS TÁRSADALMI KONFLIKTUSAI	231
Veselicz Adél: A LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK MŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGI INDEXEK SEGÍTSÉGÉVEL.....	241
Вірван О. О.: ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДЕПУТАТСЬКИХ КОРПУСІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНУ	251
<i>Régiók és határok / Regioni та кордони / Regions and Borders.....</i>	257
Bodó, Pál Bence: EXTERNAL DEBT ACCUMULATION IN KYRGYZSTAN.....	259
Csernicskó István: HOL A HATÁR, AVAGY MEDDIG TART EGY NYELVTERÜLET? EGY DIALEKTUSKONTINUUM ÖNÁLLÓ NYELVEKRE OSZTÁSÁNAK PROBLÉMÁI.....	269
Elekes Tibor – Szilágyi Ferenc: A HABSBERG BIRODALOM TÉRSZERVEZÉSI KÍSÉRLETEI DÉLKELET-ERDÉLYBEN	279

Hajdú Zoltán: TÉRKÖZÖSSÉGI, ÉRDEKKÖZÖSSÉGI, „SORS-KÖZÖSSÉGI” ÁLLAMCSOPORTOK FORMÁLÓDÁSA AZ EURÓPAI UNIÓ KELETI TÉRSÉGÉBEN.....	289
Kozma, Dorottya Edina: COMPOSITE SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS IN CASE OF 28 EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	299
Кравцова І. В.: ГЕОГРАФІЧНИЙ ФЕНОМЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ	309
Szabó Pál: FOGYASZTÁSFÖLDRAJZI DIMENZIÓK A POSZT-SZOCIALISTA TÉRSÉGBEN	317
Склярська О. І.: ЕЛЕКТОРАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У ПРИКОРДОННИХ ЕТНІЧНО НЕОДНОРІДНИХ РАЙОНАХ УКРАЇНИ.....	327
<i>Nemzeti kisebbségek által lakott térségek társadalmi és gazdasági pozíciói Kelet- és Közép-Európában / Соціальні та економічні позиції регіонів із компактним проживанням національних меншин у Східній та Центральній Європі / Social and Economic Positions of the Regions Inhabited with Ethnic Minorities in Central and Eastern-Europe .....</i>	335
Körmöczi Gábor: A NÉPI KULTÚRA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJÁNAK TERÜLETI ASPEKTUSAI MAGYARORSZÁGON ÉS ROMÁNIÁBAN A CSÓRI SÁNDOR ALAP FINANSZÍROZÁSAINAK TÜKRÉBEN	337
Linc Annamária: A MAGYAR–UKRÁN HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI.....	347
Samu István – Kulcsár László: ÖSSZENŐ, AMI ÖSSZETARTOZIK. A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK REKONSTRUKCIÓJA KÉT IPOLY MENTI FALUBAN A FOLYÓ SZEMKÖZTI OLDALÁN	355
Szalkai Gábor: SZIMBOLIKUS HARCOK A KÁRPÁTOK ÁTJÁRÓIBAN.....	365
Tőzsér Anett: A MAGYAR TURIZMUS KÁRPÁT-MEDENCEI SZINTŰ KITERJESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA ÉS LEHETŐSÉGEI.....	373

2. KÖTET / TOM 2 / VOLUME 2

<i>Turizmus / Туризм / Tourism</i>	407
Алієв В. В.: СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	409
Аріон О. В. – Бричук М. С.: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИС- ЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	415
Чернишова Т. М.: SWOT-АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЧНІ АЛЬ- ТЕРНАТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	425
Elekes Tibor – Kápolnási Zsolt: AZ AGYAGFALVA EMLÉK- HÁZ IDEGENFORGALMI JELENTŐSÉGE, OKTATÁ- SI-NEVELÉSI LEHETŐSÉGEI.....	431
Gyuricza László – Szabó Balázs Attila: A MAGYARORSZÁ- GI SKANZENEK IDEGENFORGALMI SZEMPONTÚ VIZSGÁLATA.....	437
Kalmárné Rimóczi Csilla – Bakos Róbertné: AZ ONLINE KOM- MUNIKÁCIÓ JELENTŐSÉGE AZ UTAZÁSI DÖNTÉ- SEKBEN.....	447
Калмикова І. С. – Меліх О. О. – Меліх Т. Г.: СОЦІАЛЬНО- ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ.....	457
Kampó Ildikó: AZ EU-S TURISZTIKAI FEJLESZTÉ- SI PROGRAMOK MEGJELENÉSE KÁRPÁTALJA HEGYVIDÉKI TERÜLETEIN.....	465
Kátay Ákos: A GLOBÁLIS SZÁLLODAVÁLLALATOK TER- JESZKEDÉSI AKTIVITÁSA ÉSZTORSZÁG, LETT- ORSZÁG, LITVÁNIA, BELARUSZ, UKRAJNA ÉS MOLDOVA FŐVÁROSAIBAN.....	475
Kóródi, Márta – Mondok, Anita – Szabó, Attila: THE AWARE- NESS AND ACCEPTANCE OF THE TOURISM BRAND “HEART OF THE HUNGARIAN GREAT PLAIN” AND ITS ATTRACTIONS.....	485
Lontai-Szilágyi Zsuzsanna – Oláh Natália – Tóth Nikoletta Marian- na – Gönczy Sándor: KERESLETELEMZÉS A MAGYAR- ORSZÁGRÓL A KÁRPÁTALJAI BEREKVIDÉKRE ÉRKEZŐ TURISTÁK KÖRÉBEN.....	495

<i>Máltesics Péter – Varjas János: AZ INTERAKTÍV TANULÁS ÖSVÉNYEIN. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GEOPARKOK OKTATÁSI MEGOLDÁSAI.....</i>	505
<i>Машіка Г. В.: АТРАКЦІЯ ЯК ДОМІНУЮЧА СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ .....</i>	515
<i>Mátyás Szabolcs – Tokodi Panna: A TURIZMUSBIZTONSÁG EGYES ÖSSZETEVŐINEK VIZSGÁLATA A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN .....</i>	523
<i>Меліх О. О. – Калмикова І. С. – Меліх Т. Г.: НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРЕЗ СФЕРУ ТУРИЗМУ .....</i>	533
<i>Mondok, Anita – Szüle, Picabo Heder: ADULTS-ONLY HOTEL – A POTENTIAL SPECIALIZATION FOR SUCCESS? .....</i>	539
<i>Осінчук А. С.: ПРАВОВИЙ ДИСКУРС ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ .....</i>	549
<i>Пацюк В. С. – Герасімова С. В.: РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ.....</i>	557
<i>Papp Géza: A KÉZMŰVES TERMÉKEK IRÁNTI KERESLET KÁRPÁTALJA FESZTIVÁLJAIN .....</i>	565
<i>Sass Enikő – Berghauer Sándor: HELYZETKÉPAZ EGÁNEDE KÁRPÁTALJAI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAM TURIZMUSRA GYAKOROLT HATÁSAIRÓL .....</i>	575
<i>Sütő László – Baranyi Kinga – Baráz Csaba – Holló Sándor – Homoki Erika – Cs. Nagy Ádám – Gasztonyi Éva: A BÜKK-VIDÉK GEOPARK FÖLDTUDOMÁNYI ÉRTÉKEINEK ÉRTÉKELÉSE .....</i>	585
<i>Ситник О. І. – Хлевнюк О. Я. – Працьовитий М. М.: НЕПЕВНЕ МАЙБУТНЄ ЧИ ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ВУЗЬКОКОЛІЙКИ .....</i>	595
<i>Смирнов І. Г.: ВОЄННИЙ ТУРИЗМ: ГЕТЬМАН П. КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ЯК ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛОГІСТ.....</i>	605
<i>Tarpai József: A KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖZÖSSÉG MEGMARADÁSÁT SZOLGÁLÓ KULTURÁLIS ÉS TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK AKTUÁLIS PÉLDÁI .....</i>	613

Уварова Г. Ш.: ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ГЕОГРАФІЯ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	621
Щука Г. П. – Сокол Т. Г.: МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ТУРИЗМІ: ПОТРЕБИ ТА МОЖЛИВОСТІ	629
<i>Környezeti problémák / Проблеми довкілля / Environmental problems.....</i>	635
Apró Anna: SZEMPONTOK A FÉNYSZENNYEZÉS OKTA- TÁSÁHOZ A TANTERVI SZABÁLYOZÁS VONAT- KOZÁSÁBAN	637
Csoma Zoltán – Háger Krisztián – Csoma Zsuzsanna: A VÉRKE CSATORNA ÜLEDÉKÉNEK NEHÉZFÉM-SZENNYE- ZETTSÉGE	643
Dobó Marianna: A VÁLTOZÁSKEZELÉSI MÓDSZERTAN ALKALMAZÁSÁNAK PROBLEMATIKÁJA A VÉ- DELMI IGAZGATÁS TÉRSÉGI TERVEZÉSÉBEN	651
Hafenschner, Viktória Priscilla – Jankó, Ferenc: ENVIRON- MENTAL CONTROVERSY ON THE GABCIKOVO- NAGYMAROS WATER DAM, THE DANUBE RIVER. THE ASPECTS OF HUNGARIAN SCIENCE	659
Hardi Tamás – Hegyiné Bolla Katalin: A SZUBURBANIZÁ- CIÓ KÖRNYEZETÁTALAKÍTÓ SZEREPE A GYŐRI AGGLOMERÁCIÓBAN	667
Гінзула М. Я. – Смілик О. В. – Тесьолкіна Т. С.: АНАЛІТИ- КА СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ МЕНЕДЖМЕН- ТУ ВОДНОГО СЕКТОРУ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	675
Ігнатишин В. В. – Іжак Т. Й. – Ігнатишин М. Б.: МОНІТО- РИНГ ГЕОДИНАМІЧНОГО СТАНУ ЗАКАРПАТСЬ- КОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГІНУ	683
Ігнатишин В. В. – Вербицький С. Т. – Ігнатишин А. В.: ГЕО- ФІЗИЧНІ ПОЛЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ЕКОЛОГІЧНО НЕ- БЕЗПЕЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ЗАКАРПАТТІ.....	691
Kajati, György – Németh, Mercédesz: THE ROLE OF LOCAL PRODUCTS IN EDUCATION AND THE ERASMUS+ PROGRAM	699

<i>Kályko A. – Bászjuk T. – Cselle D. – Napcsák I.:</i> A POLISSZJAI-ALFÖLD FOLYÓINAK JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS KÖRNYEZETI PROBLÉMÁJA.....	707
<i>Лісовський С. А.:</i> РОЛЬ ГЕОГРАФІЇ У ВПРОВАДЖЕННІ ПРОЦЕДУРИ СЕО ПРИ РОЗРОБЦІ ПЛАНІВ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	713
<i>Solymos Karolina – Csoma Zoltán:</i> AKÁRPÁTALJAI-ALFÖLD TALAJAI FELVEHETŐ MIKROELEM-TARTALMÁNAK ÉS -ELLÁTOTTSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA ELTÉRŐ HATÁSMECHANIZMUSÚ KIVONÓSZEREKBEN.....	723
<i>Vince Tímea – Csoma Zoltán – Molnár D. István – Gönczy Sándor:</i> A FELSZÍNI VIZEK NEHÉZFÉM-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA A NAGYMUZSALYI ARANYBÁNYA MEDDŐINEK KÖRNYEZETÉBEN	731

MIGRATION INTENTIONS AND MOTIVES OF HEALTH WORKERS AND MEDICAL STUDENTS – A COUNTRY CASE STUDY FROM HUNGARY

Fabula, Szabolcs – Ilcsikné Makra, Zsófia – Pál, Viktor – Lados, Gábor – Boros, Lajos

University of Szeged

*Fabula.Szabolcs@geo.u-szeged.hu, makra.zsofia@geo.u-szeged.hu,
pal.viktor@geo.u-szeged.hu, ladosg@geo.u-szeged.hu, borosl@geo.u-szeged.hu*

Abstract

The migration of health workers is a global phenomenon with considerable impact on health care systems, which issue became a policy concern in Hungary after the Eastern Enlargement of the European Union in 2000s and early 2010s. The main aim of this paper is to reveal the migration intentions and motives of Hungarian medical students and health professionals.

Keywords: *health professionals, labour migration, mobility, brain drain, Hungary*

Introduction

The migration of health professionals is a global phenomenon with considerable impact on health care systems. Massive relocation of health workers contributes to inequalities in service provision and health outcomes at various territorial levels, as skilled labour migrates mostly from less developed regions to more developed ones. From Hungary and other Central and Eastern European countries, migration of health workforce to Western Europe have increased markedly since the accession to European Union in 2004, leading to dysfunctions in health care systems. Such issues have drawn the attention of policy makers to the mobility and retention of health professionals, but discourses on incentives for migration are often oversimplified, focusing mainly on income disparities. In the present paper, our aim is to reveal the migration intentions and motives of Hungarian medical students and health professionals, and to contribute to evidence-based policy making in Hungary and beyond.

Health workers' international migration: recent trends and possible causes

Possible causes of the international migration of health workers have been widely discussed in international literature. In this study, we apply the typology of Young (2010, 2011) who distinguishes macro-, meso- and micro-level factors influencing the migration decisions of health professionals. Macro-level factors are global and national economic, social and political issues, for example differences in income levels between source and

host countries, conditions of health care systems, health policies, level of political stability and corruption, historical legacies and cultural context (e.g. former colonial relationships), geographical proximity, economic cycles, liberalisation and deregulation tendencies with respect to migration. Meso-level drivers of migration include organisational and profession-specific issues, such as career progression and training opportunities, work conditions, workplace climate, opportunities for research and networking. Micro-level factors refer to individual and household circumstances, for instance perceived quality of life, security in physical and economic terms, social ties, patriotism and local environment of socialisation, migration networks and channels, personal fulfilment, foreign language skills and the desire to improve them, the wish to travel and experience other cultures (Connell et al. 2007, Bidwell et al. 2013, Castro-Palaganas et al. 2017, Davda et al. 2018). In summary, there are a lot of factors influencing the migration decision-making of health workers, but it should be noted that their relevance depends on geographical and historical contexts.

In Hungary, like other Central and Eastern European countries, the international migration of health professionals became a policy concern after the Eastern Enlargement of the European Union in 2000s and early 2010s. In general, Hungarian health professionals' levels of mobility and propensity to emigrate are higher than the national average (Eke et al. 2009, Girasek et al. 2013). There is only indirect data on the volume of this emigration: for example, between 2004 and 2009, about 7000 medical doctors, nurses and dentists applied for certification to work abroad (Eke et al. 2011). Regarding the causes of moving abroad, there is only limited research evidence. Varga (2017) shows that relative wages and peer pressure play a significant role in the emigration decisions of young medical doctors. This is in line with the results of Eke et al. (2016), according to whom expected higher income is a crucial incentive for Hungarian health professionals to migrate. Nevertheless, others argue that besides wage levels, other factors should also be considered to fully understand migration decision-making. For example, in the study of Hárs and Simon (2016), career progression opportunities, work conditions and perceptions of social environment significantly increased the respondents' willingness to leave the country. To conclude, economic factors are presumably the dominant motives in the migration of Hungarian health workers, but recent studies suggest that our knowledge on the complexity of motives should be improved through further investigation.

Research methods

In our research, both quantitative and qualitative methods have been used. Semi-structured interviews were conducted with Hungarian physicians and health professionals (who were either born in Hungary or born abroad but are currently working or have worked for some time in the Hungarian health system). The group of interview partners was divided into four main categories: (1) those who have worked only in Hungary so far, (2) those who are currently working abroad, (3) those who started their careers in Hungary, then emigrated but have already returned to Hungary, (4) others, such as those who were born in other countries and started their careers there, but are currently working in the Hungarian health system. By now a total of 17 persons have been interviewed: (1) category 5 people, (2) category 6 people, (3) category 3 people, (4) category 3 people. Among the respondents, 9 are physicians and 8 are other health professionals. The interviews were conducted between 16 July 2019 and 06 January 2020. The potential interview partners were approached directly via already-existing professional channels or via the snowball sampling method. The interviews covered topics such as the motives for migration, living and working conditions in Hungary and abroad, future migration plans, and general views on the migration of health professionals. Interviews were tape recorded with the consent of the interview partners, and supplemented with notes written by the interviewers. Voice records were transcribed verbatim and handled anonymously.

Data were collected personally between March and May 2019 (voluntary, anonymous, paper-based filling in) at the university faculties and institutes where permission was granted for the research. The planned sample included third-, fourth-, and fifth-year Hungarian full-time medical students at all relevant universities. Questions focused on intention for working abroad, possible destination countries, motives, with special attention to the importance of geographical place, social environment and social relationships. The survey was conducted amongst medical students and students in other health professions who were studying at the University of Szeged, the University of Pécs, the University of Debrecen, and the Semmelweis University in Budapest. In total, 670 questionnaires were completed (235 medical students, 111 dental students, 324 students in other health professions). The answers were recorded electronically in tabular form with the assistance of students affiliated to the University of Szeged. The data were systematised, analysed, using Excel and SPSS software, and descriptive statistics.

Empirical results

Regarding the emigration intentions of the health care students who completed the questionnaires, most of them plan to work abroad after completing their studies (41% of 670 respondents plan to emigrate, 27% don't plan, 29% don't know, and 3% didn't answer the question). Although a person's intention to leave the country does not necessarily lead to emigration, this data show that health care students are greatly interested in the idea of working abroad. Strength of intentions was measured among respondents planning to emigrate (272) on a four-point Likert scale, most of them indicating 'strong intention', followed in descending order by categories 'very strong', 'weak' and 'very weak'. It is noteworthy, however, that most of them (74) are planning to stay abroad for a short period (1–3 years), while 69 are planning to leave Hungary for 4 years or more, and 30 aim to move abroad permanently. In terms of potential destinations (respondents were asked to specify up to three countries where they would emigrate the most), the results are in line with the general emigration patterns of Hungarians, since the most popular countries amongst respondents are Germany, Austria and the United Kingdom. The profile of the 'average potential emigrant' can be outlined as follows. Men are more likely to emigrate than women (respectively, 48% and 38% are planning to work abroad). The intention to emigrate is more common among doctors and dentists than amongst other health care undergraduates (44% and 38% respectively). The socialisation environment also influences the intention to emigrate: students from Budapest and provincial cities are more willing to move abroad than respondents from small towns or rural areas, which finding is consistent with previous research results from other countries (e.g. Deressa–Azazh 2012, Kotha et al. 2012).

The migration motives of the respondents were analysed using the categories proposed by Young (2010, 2011). The role of macro-level factors was measured by asking respondents planning emigration to rank various elements of natural and socio-economic environment by importance in their decision making, comparing Hungary and the country in which they would like to work the most (on a four-point Likert scale). The proportion of negative answers (e.g. the situation in the country of choice was perceived 'significantly worse' or 'slightly worse' than in Hungary) was very low for each of these questions. Three factors can be highlighted: 'general conditions of the national economy', 'general quality of life' and 'the state of the health system' (the share of those thinking the situation is worse in the selected destination country than in Hungary is below 10% for the first one and be-

low 5% for the second and third factors). The highest mean values can be observed for wage levels, quality of life, health status, and general condition of the economy (3.75; 3.75; 3.68 and 3.51 respectively), with median values being 3.0 or 4.0 for each factor. The value of mode is 4 for all indicators, suggesting that preferred countries are considered by most of the respondents to be better than Hungary with respect to these macro-level factors. Thus, it is possible that these issues become powerful pull factors in the future. In addition, responses to one of the open-ended questions ('What do you think about the migration of Hungarian health workers in general?') were subjected to quantitative content analysis and categorized according to the micro-meso-macro typology. As a result, macro factors were proved to be significant. For example, social esteem accounted for 14% of all mentioned factors, but other issues were also frequently mentioned – the conditions of health care system, the state of national economy, social and political climate in Hungary – as potential push factors. In relation to macro-level factors, some interview partners hold the idea that raising health workers' wages in itself would reduce emigration. However, other interview partners' narratives highlight the high level of interdependence between politics and health professions, signs of corruption, and the lack of predictability as very important push factors.

"Political issues, nationalisation of health care, existential insecurity... as a hospital manager, I felt that self-fulfilment cannot be achieved because of politics" (50 years old, male, 2nd category: formerly hospital director in Hungary, currently working for a health insurance company abroad).

Meso-level factors are related to occupational aspects, relationships within the health care system and at the workplace. In this regard, respondents planning to emigrate were asked to compare various elements of health care in Hungary with the health system of their most preferred destination country. Based on the results of the four-point Likert scale, respondents believe that the situation of health system and that of health workforce in the target countries are significantly better than in Hungary. The modus and median values are either 3 or 4 for each question (that is, 'slightly better than Hungary' and 'significantly better than Hungary'). Mean values for only one indicator (administrative burden) are below 3 (N=164). The highest average values can be observed for working conditions, professional development opportunities, and work ethics and career development opportunities (3.70; 3.68; 3.49; 3.49 respectively), potential emigrants seeming to be most dissatisfied with these factors. Based on the content analysis of the answers to the

above-cited open-ended question, the most important meso-level factors are working conditions, professional development and career development opportunities, workload, stress levels and burnout risk. The fact that pay gap is not the only important push/pull factor has been confirmed by the interviews. Besides quality of professional work and personal development opportunities, general working conditions, equipment in health care facilities, and workload of employees are also present in the interview partners' narratives.

“Another issue is the situation of hospitals. They are in really, really bad shape. Health workers feel reluctant to work under such circumstances, being worried that they cannot save the patient or cannot provide sufficient treatment, simply because they don't have the equipment or the technology that could be expected” (34 years old, female, 1st category: research doctor at a Hungarian university).

To examine micro-level factors, the perceived importance of various things that respondents (including potential emigrants, those who want to stay, and those who are insecure) would have to leave behind in the hypothetical case of moving abroad was measured on a five-point Likert scale. In this regard, social relationships (distance from family/friends), quality of life (accepting poorer housing conditions), professional performance (taking a job that requires lower qualifications; choosing another specialty) are of utmost importance. Relevance of geographical (local) aspects is shown by the relatively high average scores for ‘moving to a settlement that is less suited to the needs of the respondents’ and for ‘leaving the country of origin’ (in all cases except one, average scores exceed 2.5, and average values of potential emigrants are lower than that of respondents who want to stay). Regarding the answers to the open-ended question, micro-factors have the biggest share amongst all (34%), mostly related to livelihood and living conditions (mainly income). Other factors represent significantly smaller proportions (patriotic and local patriotic aspects: 7%, experience: 4%, family and other personal issues: 3%). The importance of these micro-level factors is also corroborated by the interviews. For instance, kinship relations and social embeddedness, including local identity and place attachment, also have a considerable impact on emigration decision making. As a returning health worker explained why she had migrated back to his original, pre-emigration place of residence:

“Actually, I thought no matter where I lived, and I could live anywhere, but then I realized that this little village, I love being here so much (...)” (54 years old, female, 3rd category, psychiatric nurse).

However, livelihood of the individual and the family, and expected economic benefits of migration, seem to be the highest importance for the interview partners, which is in line with international experience (e.g. Newton et al. 2012).

Conclusions

The results show that the majority of respondents have already considered moving to another country, but only a few of them plan to stay abroad for a long time or permanently. Questionnaires and interviews also demonstrate that, in line with recent studies, household income and perceived quality of life have utmost importance amongst motives, but wage level is not the only factor explaining respondents' attitudes. Health workers live their lives embedded in complex social structures and networks, therefore factors influencing their migration decisions should be evaluated in their interconnectedness. Besides income, other types of capital are also crucial for these people, for example symbolic capitals connected to meso- (e.g. power relations within health care) or micro-levels (e.g. friendship and kinship ties). The main implication from this study is that besides wage policy, national governments have other options to influence health workers' attitudes towards emigration: work conditions, equipment, work schedules, workload, transparency and predictability of the health care system should be guaranteed.

Acknowledgements

Funding for this research was made available by the Hungarian National Research, Development and Innovation Office within the frameworks of research projects "Geographical aspects in the migration of the Hungarian health care professionals" (pr. nr.: K124938) and „The Role of Access to Health Care in Health Inequalities in Hungary" (pr. nr.: K119574).

References

- Bidwell, P. – Humphries, M. – Dicker, P. – Thomas, S. – Normand, C. 2013: The national and international implications of a decade of doctor migration in the Irish context. In: *Health Policy* 110. 1. pp. 29–38.
- Castro-Palaganas, E. – Spitzer D. L. – Kabamalan, M. M. M. – Sanchez, M. C. – Caricativo, R. – Runnels, V. – Labonté, R. – Murphy, G. T. – Bourgeault, I. L. 2017: An examination of the causes, consequences, and policy responses to the migration of highly trained health personnel from the Philippines: the high cost of living/leaving—a mixed method study. In: *Human Resources for Health* 15:25 pp. DOI 10.1186/s12960-017-0198-z

- Connell, J. – Zurn, P. – Stilwell, B. – Awases, M. – Braichet, J. 2007: Sub-Saharan Africa: Beyond the health worker migration crisis? In: *Social Science & Medicine* 64. 9. pp. 1876–1891
- Davda, L. S. – Gallagher, J. E. – Radford, D. R. 2018: Migration motives and integration of international human resources of health in the United Kingdom: systematic review and meta-synthesis of qualitative studies using framework analysis. In: *Human Resources for Health* 16. 27. DOI: 10.1186/s12960-018-0293-9
- Deressa, W. – Azazh A. 2012: Attitudes of undergraduate medical students of Addis Ababa University towards medical practice and migration, Ethiopia. In: *BMC Medical Education* 12. 68. DOI: 10.1186/1472-6920-12-68
- Eke E. – Girasek E. – Szócska M. 2009: Migráció a magyar orvosok körében. In: *Statisztikai Szemle* 87. 7–8. pp. 795–827
- Eke E. – Girasek E. – Szócska M. 2011: From melting pot to laboratory of change in central Europe: Hungary and health workforce migration. In: Wismar, M. – Maier, C. B. – Glinos, I. A. – Dussault, G. – Figueras, J. (eds): *Health Professional Mobility and Health Systems. Evidence from 17 European countries*. Copenhagen, World Health Organization. pp. 365–394.
- Eke, E. – Kovács, E. – Cserhádi, Z. – Girasek, E. – Joó, T. – Szócska, M. 2016: Addressing health workforce outflow in Hungary through a scholarship programme. In: *Eurohealth* 22. 2. pp. 38–41
- Girasek E. – Csernus R. – Ragány K. – Eke E. 2013: Migráció az egészségügyben. In: *Magyar Tudomány* 174. 3. pp. 292–298
- Hárs Á. – Simon D. 2016: Miért mennek el az orvosok – és miért maradnának itthon? – II. rész. A magyarországi orvosmigráció sajátosságairól. In: *Külgazdaság* 60. 7–8. pp. 3–26
- Kotha, S. R. – Johnson, J. C. – Galea, S. – Agyei-Baffour, P. – Nakua, E. – Asabir, K. – Kwansah, J. – Gyakobo, M. – Dzodzomenyo, M. – Kruk, M. E. 2012: Lifecourse factors and likelihood of rural practice and emigration: a survey of Ghanaian medical students. In: *Rural and Remote Health* 12. 1898. Accessed: www.rrh.org.au/journal/article/1898 (11.01.2020).
- Newton, S. – Pillay, J. – Higginbottom, G. 2012: The migration and transitioning experiences of internationally educated nurses: a global perspective. In: *Journal of Nursing Management* 20. pp. 534–550
- Varga, J. 2017: Out-migration and attrition of physicians and dentists before and after EU accession (2003 and 2011): the case of Hungary. In: *European Journal of Health Economics* 18. 9. pp. 1079–1093
- Young, R. 2010: Motivations and experience of health professionals who migrate to the United Kingdom. Evaluation of international recruitment of health professionals in England. In: *Journal of Health Services Research & Policy* 15. 4. pp. 195–203
- Young, R. 2011: A major destination country: the United Kingdom and its changing recruitment policies. In: Wismar, M. – Maier, C. B. – Glinos, I. A. – Dussault, G. – Figueras, J. (eds): *Health Professional Mobility and Health Systems. Evidence from 17 European countries*. Copenhagen, World Health Organization. pp. 295–336

Т– 32 Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями. Збірник наукових робіт Міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», Берегове, 26–27 березня 2020 року. Том 1 / Редакційна колегія: Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. – 384 с. (угорською, українською та англійською мовою)

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

2020 р.

Редакційна колегія:

*Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський,
Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца,
Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп,
Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування:

Олександр Добош

Верстка:

Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош

Коректура:

Беатрікс Пустой-Тарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь

Обкладинка:

Стефан Молнар Д.

Відповідальні за випуск:

Гльдико Орос, Олександр Добош

Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: print@rik.com.ua

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Підписано до друку 28.07.2020. Шрифт «Times New Roman».
Папір офсетний, щільністю 80 г/м². Ум. друк. арк. 31,0. Формат 70x100/16.
Замовл. №1861/1. Тираж 300.